

Βέρνερ Μπέργκενγκροϋεν

ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΦΟΝ ΡΙΝΓΚΕΝ*

Ο ΕΡΝΣΤ ΓΙΟΧΑΝ ΜΠΙΡΟΝ¹, ευνουμένος τῆς τσαρίνας Ἄννας καὶ πρόσκαιρα ἀντιβασιλέας τῆς Ρωσικῆς αὐτοκρατορίας, ἄτομο ποῦ ἤξερε νὰ ἐπιβάλλει ἀνελέητα καὶ σκληρὰ τὴ θέλησή του, ἐκλέχτηκε, μετὰ τὴν παρακμὴ τοῦ δουκινοῦ οἴκου, δούκας τῆς Κουρλάνδης²· πίσω του εἶχε γιὰ στήριγμα τὰ ρωσικὰ κανόνια καὶ τὶς ρωσικὲς ξιφολόγχες. Δὲν κατοίκησε ὅπως οἱ προκάτοχοί του στὸ Μίταου³, ἀλλὰ παρέμεινε στὴν αὐλὴ τῆς Πετρούπολης. Δίκτυο κατασκόπων κάλυπτε τὸ δουκάτο. Ὅποιος τύχαινε νὰ θεωρηθεῖ ὑποπτος ἐχθρικοῦ πρὸς τὸν Μπίρον φρονήματος ἢ ἔστω ἐχθρικῶν πρὸς τὸν Μπίρον δηλώσεων, κινδύνευε νὰ ἀπαχθεῖ νυχτιάτικα καὶ νὰ συρθεῖ, χωρὶς προηγουμένως νὰ περάσει ἀπὸ ἀνάκριση ἢ δίκη, στὴ Σιβηρία ἢ σὲ κάποιο ἀπὸ τ' ἀπομακρυσμένα κυβερνεῖα τῆς Ρωσικῆς αὐτοκρατορίας.

Ἦταν χρόνια δολοπλοκιῶν, αὐθαιρεσιῶν καὶ μυστικῶν. Γνωρίζουμε τὶς ιδιοτυπίες τῆς ἐξουσίας ποῦ ἀσκεῖται δεσποτικά. Μηχανισμοὶ καὶ διοικητικὰ ὄργανα ὀρθώνονται ἀπειλητικὰ πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι τῶν διορισμένων γιὰ τὴν ὑπηρετήση μιᾶς τέτοιας ἐξουσίας. Μιὰ παρανόηση, ἓνα λάθος στὴν ἀναγραφὴ κάποιου ὀνόματος ἢ ἡ στρυφνὴ κι ἐπικριτικὴ παρατήρηση ἑνὸς προϊσταμένου, ἢ ὁποῖα δὲν ἔγινε πλήρως ἀντιληπτὴ ἀπὸ τὸν φοβισμένο ὑφιστάμενο, ἀλλὰ ἐκλήφθηκε γιὰ λόγους προληπτικούς ὡς διαταγή, μποροῦν νὰ ἐπιφέρουν διάλυση, σύγχυση καὶ ἀνατροπὴ κάθε ιδιωτικῆς σχέσης. Ὅποιος ἐξετάσει τὴν παράδοξη τύχη τοῦ κυρίου Φὸν Ρίνγκεν στὸ Ἄλντενσχοφ δὲν πρέπει νὰ λησμονεῖ τοῦτο.

Ὁ νεαρὸς καὶ ἀκόμα ἐργένης Χάινριχ φὸν Ρίνγκεν ζοῦσε μὲ τὴν ἀνύπαντρη ἀδελφὴ του στὸ πατρικὸ του σπίτι καὶ διαχειριζόταν, στὴ θέση τοῦ ἀσθενικοῦ πατέρα του, τὸ μικρὸ ἀγρόκτημά τους. Μὲ τὴ μικρὴ περιουσία τῆς οἰκογένειάς του, ἢ οἰκονομικὴ του κατάσταση δὲν ἦταν διόλου ἀνθηρὴ. Ἡ γεωργικὴ δραστηριότητα τὸν ἀπασχολοῦσε πλήρως. Δὲν νοιαζόταν γιὰ τὰ κοινὰ. Ζοῦσε μὲ μέτρο καὶ σιωπῇ. Τὴν ἀναφυχὴ του τὴν ἔβρισκε στὸ κυνήγι, στὴ συντροφιά τῶν δικῶν του ἢ στὴν περιστασιακὴ συναναστροφή μὲ τοὺς γείτονές του.

Μιὰ βραδιὰ κάποιας ζεστῆς καλοκαιριάτικης μέρας ἔτυχε νὰ σεργιανᾶει, μετὰ τὸ σούρουπο, στὴ δεντροστοιχία μὲ τὶς λεῦκες, ποῦ ὀδηγοῦσε ἀπὸ τὸ ἀρχοντικὸ τους στὴ δημοσιά, γιὰ ν' ἀπολαύσει τὴν ἑσπερινὴ δροσιά. Τότε εἶδε νὰ ἔρχονται πρὸς τὸ μέρος του τέσσερις ἄντρες, ποῦ τοῦ φάνηκαν ἄγνωστοι. Στάθηκε καὶ τοὺς ρώτησε τί γύρευαν, πρῶτα στὰ γερμανικά, κι ὅταν δὲν πῆρε ἀπάντηση, στὰ λεττονικά. Οἱ ἄγνωστοι σιωποῦσαν, κι αὐτὸ ἀνησύχησε τὸν κύριο Φὸν Ρίνγκεν. Δὲν εἶχε κανένα ὄπλο μαζί του, οὔτε κὰν ἓνα

1. Ernst Johann Biron ἢ Biren ἢ Büren (1690-1772), δούκας τῆς Κουρλάνδης· παρ' ὅλη τὴν ταπεινὴ καταγωγὴ του, κατόρθωσε, χάρι τὴν ὁμορφιά του, τὸν θαρραλέο χαρακτήρα του καὶ τὴν εὐνοια τῆς τσαρίνας Ἄννας, νὰ καταστῆ ὁ πραγματικὸς κυρίαρχος στὴ Ρωσικὴ αὐτοκρατορία γιὰ μεγάλο χρονικὸ διάστημα. Γεμάτος ἔπαρση, κυβέρνησε μὲ πρωτοφανὴ σκληρότητα καὶ δόλια μέσα, κατάφερε ὅμως νὰ πεθάνει ἀπὸ φυσικὸ θάνατο σὲ βαθὺ γήρας. (Σ.τ.Μ.)

2. Kurland, δηλαδὴ ἡ χώρα τῶν Κούρ, λεττονικῆς φυλῆς· περιοχὴ τῆς ΒΑ. Εὐρώπης, ὀριζόμενη βορειοανατολικά ἀπὸ τὸν ποταμὸ Ντόνα (γερμ. Düna, λεττ. Daugava), βόρεια ἀπὸ τὸν κόλπο τῆς Ρίγας, δυτικὰ ἀπὸ τὴ Βαλτικὴ καὶ νότια ἀπὸ τὴ Λιθουανία. Πρόκειται μὲ ἄλλα λόγια γιὰ τμημα τῆς σημερινῆς Λεττονίας, ἢ γῆ τῆς ὁποίας ὅμως ἀνῆκε, μέχρι τὸ 1917, ἂν καὶ ὑπὸ τὸ τσαρικό σκῆπτρο, κατὰ τὸ πλεῖστον σὲ εὐγενεῖς γερμανικῆς καταγωγῆς, ἀπογόνους τῶν τευτόνων ἵπποτων, ἐνῶ οἱ γηγενεῖς ἦταν δουλοπάροικοι. (Σ.τ.Μ.)

3. Γερμανικὴ ὀνομασία τῆς σημερινῆς λεττονικῆς πόλης Γιελγκάβα (Jelgava). (Σ.τ.Μ.)

ραβδί. Στὸ ἄψε σβῆσε τὸν ἄρπαξαν καὶ τὸν ἔριξαν κατὰχαμα. Ἄτσαλα χέρια τὸν ἔπιασαν ἀπ' τὸ λαίμω γιὰ νὰ τὸν ἐμποδίσουν νὰ βάλει τὶς φωνές. Τὸν ἔδεσαν καὶ τὸν φίμωσαν καὶ τὸν μεταφέρανε στὴ δημοσιά, ὅπου περίμενε μιὰ κλειστή ἄμαξα μὲ δύο ἵππους, πλάι στὴν ὁποία ἔστεκαν μερικοὶ καβαλάρηδες καὶ γεντέκια. Οἱ ἄντρες ποὺ εἶχαν ἐπιτεθεῖ στὸν κύριο Φὸν Ρίνγκεν ἀντάλλαξαν μὲ τοὺς καβαλάρηδες λίγες κουβέντες σὲ μιὰν ἀκατάληπτη γι' αὐτὸν γλώσσα ποὺ δὲν ἔμοιαζε μὲ ρωσικά. Ὑστερα ἄνοιξαν τὴν πόρτα τῆς ἄμαξας κι ἔσπρωξαν μέσα τὸν αἰχμάλωτο. Ἡ πόρτα ἔκλεισε, καὶ ἡ ἄμαξα ξεκίνησε μαζί μὲ τὴ συνοδεία της.

Ὅλα συνέβησαν τόσο γρήγορα ποὺ ὁ νέος δὲν πρόλαβε νὰ συνειδητοποιήσει τί τὸν εἶχε βρεῖ. Μόνο σὰν βρέθηκε στὸ σκοτάδι, ριγμένος πάνω σ' ἓνα κατὰ τ' ἄλλα πλούσια παραγεμισμένο στρώμα – ἡ ἄμαξα δὲν διέθετε καθίσματα – ἄρχισε νὰ συνέρχεται καὶ νὰ ἐξετάζει τὴν κατάστασή του.

Θυμήθηκε τὴ θέση στὴν ὁποία βρισκόταν ἡ ἄμαξα στὴ δημοσιά καὶ συμπέρανε ὅτι θὰ πρέπει νὰ εἶχαν πάρει τὴν κατεύθυνση πρὸς ἀνατολὰς, δηλαδή πρὸς τὴ λιβονικὴ κι ἐπομένως τὴ ρωσικὴ μεθόριο. Ποιοὶ ὅμως ἦταν οἱ ἄντρες ποὺ τοῦ εἶχαν ἐπιτεθεῖ καὶ τὸν ἔσερναν μαζί τους; «Ἐπρεπε νὰ εἶχα ζητήσει ἔγκαιρα βοήθεια, ἀπὸ τὴν πρώτη κιόλας στιγμή», σκεφτόταν. «Πάντοτε ἀργῶ πάρα πολὺ νὰ πάρω τὶς ἀποφάσεις μου».

Μάταια ἀναρωτιόταν ἂν εἶχε κανέναν ἰσχυρὸ ἐχθρό. Εἶχε μήπως σταθεῖ ἐμπόδιο στὸ δρόμο κανενός, μήπως εἶχε θίξει ἐν ἀγνοία του κανέναν; Στὸν περιορισμένο κύκλο τῶν γνωριμιῶν του δὲν γνώριζε κανέναν ποὺ νὰ τὸν ἐπιβουλεύεται.

Δὲν μπορούσε, λοιπόν, νὰ πιστέψει ἄλλο τίποτα παρὰ ὅτι ὑπῆρξε θύμα πλάνης ἢ ὅτι εἶχε πέσει στὰ χέρια ληστῶν. Μὲ αὐτὴ τὴ σκέψη ἠσύχασε λίγο καὶ συλλογιόταν: «Τί μπορεῖ νὰ μὲ ἀπειλεῖ; Τί μπορεῖ νὰ ἐνδιαφέρει τοὺς ἀπαγωγεῖς μου ἢ καὶ κάποιον ἄλλον στὸν κόσμο ἢ ζωὴ μου, ἢ ζωὴ ἐνὸς ἀσήμαντου εὐγενοῦς τῆς ἐπαρχίας; Ἄν πρόκειται γιὰ παρεξήγηση, τότε αὐτὸ θὰ διασαφηνιστεῖ. Ἄν εἶναι ληστές, θ' ἀπαιτήσουν λύτρα. Ὁ πατέρας μου θ' ἀναγκαστεῖ νὰ δανειστεῖ χρήματα, ἴσως καὶ νὰ βάλει νὰ ὑλοτομήσουν μέρος τοῦ δάσους. Τοῦτο θὰ ἦταν βέβαια δυσάρεστο, ἀλλὰ θὰ ξεπερνοῦνται». Ἄρχισε μὲ τὸν ἀργὸ τρόπο του νὰ κάνει ὑπολογισμούς, ἀλλὰ πάνω σ' αὐτὰ οἱ σκέψεις του σκοτείνιασαν κι ἐπειδὴ βρισκόταν ἀπὸ τὰ χαράματα στὸ πόδι, τὸν πῆρε ὁ ὕπνος, λικνισμένος ἀπὸ τὴ μονότονη κίνηση τῆς ἄμαξας.

Ὅταν ξύπνησε, ἡ ἄμαξα ἦταν σταματημένη. Ἡ πόρτα ἄνοιξε, τὸν τράβηξαν ἔξω καὶ τὸν ἐλευθέρωσαν ἀπὸ τὰ δεσμά του καὶ τὸ φίμωτρο. Συγχρόνως ὅμως κάποιος ἀπὸ τοὺς ἄντρες τοῦ ἔδειξε τὴν κουμπούρα του καὶ μὲ διάφορα νοήματα τοῦ ἔδωσε νὰ καταλάβει ποιαὶ τύχη τὸν ἀνέμενε στὴν περίπτωση ποὺ ἐπιχειροῦσε ν' ἀποδράσει. Ὁ κύριος Φὸν Ρίνγκεν κοίταξε γύρω του κι ἀναγνώρισε, στὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ, ἓνα λιβάδι καὶ τὸ δάσος, κάπου δυὸ μίλια ἀνατολικά τοῦ Ἄλντενσχοφ, ποὺ τοῦ ἦταν οἰκεία ἀπὸ τὸ κυνήγι καὶ ὅπου εἶδε ἄλογα νὰ βόσκουν. Τριγύρω του παρατήρησε ὁκτῶ περίπου ὄπλισμένους ἄντρες, ἀπὸ τοὺς ὁποίους κάποιον ἔμοιαζαν νὰ φοροῦν τὴ στολὴ τῶν ρώσων οὐσάρων. Ἀφοῦ βολεύτηκαν σὲ κύκλο καταγῆς, τοῦ ἔγνεψαν ν' ἀκολουθήσει τὸ παράδειγμά τους καὶ βάλθηκαν νὰ τρῶνε τὸ βραδινὸ τους, μοιράζοντας ἀπλόχερα μὲ τὸν αἰχμάλωτό τους τὰ τρόφιμά τους, ποὺ τ' ἀποτελοῦσαν κρῦο κρέας, ψωμί καὶ ρακί. Ἐπειδὴ ὅμως εἶτε κανεῖς τους δὲν κάτεχε τὴ γερμανικὴ ἢ τὴ λεττονικὴ γλώσσα, εἶτε μιὰ ἀνώτερη διαταγὴ τοὺς ἔκλεινε τὸ στόμα, δὲν ἀπάντησαν σὲ καμιὰ κουβέντα ἢ ἐρώτηση τοῦ κυρίου Φὸν Ρίνγκεν, ποὺ δὲν τὰ κατάφερε νὰ πληροφορηθεῖ οὔτε ποιοὶ ἦταν οἱ ἀπαγωγεῖς του, οὔτε ποιὲς οἱ προθέσεις τους γι' αὐτόν.

Τίποτα δὲν ἄλλαξε τὶς ἐπόμενες μέρες, καὶ τὸ ταξίδι συνεχίστηκε μὲ τὸν ἴδιο ἀκριβῶς τρόπο ὅπως καὶ προηγουμένως, μὲ τὴ μόνη διαφορὰ ὅτι ὁ κρατούμενος ἀπαλλάχθηκε ἀπὸ τὰ δεσμά καὶ τὴ φίμωσή του. Γι' αὐτὸν ὅμως τὸ λόγο σκέπασαν ἐρημητικὰ τὰ παράθυρα τῆς ἄμαξας, καὶ ἡ πόρτα παρέμενε σφραλισμένη. Μόνο ὅποτε στάθμευε ἡ ὁμάδα, πράγμα ποὺ μονίμως συνέβαινε σὲ ἀπόμακρες κι ἐρημικὲς περιοχές, ἐπιτρεπόταν στὸν κύριο Φὸν Ρίνγκεν νὰ βγαίνει ἀπὸ τὴ φυλακὴ του. Οἱ συνοδοὶ του δὲν τὸν κακομεταχειρίζονταν καὶ τὸν διατρέφανε πλουσιοπάροχα, ὅμως ἐκεῖνος δὲν κατόρθωσε ποτὲ νὰ πάρει ἀπάντηση στὶς ἐρωτήσεις του. Ἐν τῷ μεταξὺ πρόσεξε πῶς ἐξακολουθοῦσαν νὰ κατευθύνονται στ' ἀνατολικά κι ἀπ' αὐτὸ τὸ γεγονὸς μπορούσε νὰ εἶναι βέβαιος ὅτι ὁ ποταμὸς ποὺ διέ-

σχισαν τὴ δευτέρα μέρα μὲ πορθμεῖο ἦταν ὁ Ντύνα.

Σχεδὸν ὥρα μὲ τὴν ὥρα ἀνέμενε ὁ κρατούμενος νὰ συμβεῖ κάτι ποὺ θὰ ξεκαθάριζε τὴν κατάστασή του ἢ ποὺ θ' ἀνοίγε τουλάχιστον νέο κεφάλαιο στὴν περιπέτειά του. Στὸ ἀναμεταξὺ οἱ μέρες περνοῦσαν καὶ τίποτα δὲν συνέβαινε· συνεχῶς ταξίδευαν, στάθμευαν καὶ κατόπιν ξανάπιαναν τὸ ταξίδι τους. Οἱ μέρες ἔγιναν ἑβδομάδες καὶ δὲν σημειώθηκε καμία ἀλλαγὴ. Οἱ μέρες ἄρχισαν νὰ μικραίνουν, οἱ νύχτες νὰ γίνονται πιὸ κρύες, γι' αὐτὸ ἔδωσαν στὸν κύριο Φὸν Ρίνγκεν μιὰ προβιά καὶ μερικὰ ὑποσάγματα. Τώρα πιὰ δὲν στάθμευαν στὸ ὑπαιθρο παρὰ σὲ κτήματα ἢ σὲ ἀπομονωμένα ἀγροτόσπιτα. Ὅμως οἱ φύλακες τοῦ κυρίου Φὸν Ρίνγκεν παρεμπόδιζαν κάθε ἀπόπειρά του νὰ προσεγγίσει τοὺς ντόπιους.

Σιγὰ σιγὰ ἄρχισε νὰ καταλαγιαίνει ἡ ἀδημονία τοῦ κρατούμενου. Ἀπὸ καιρὸ εἶχε παρατηρήσει ὅτι κανένας ἄμεσος κίνδυνος δὲν ἀπειλοῦσε τὴ σωματικὴ του ἀκεραιότητα ἢ τὴ ζωὴ του καί, καθὼς ὁ ἄνθρωπος εἶναι σὲ θέση νὰ συνηθίζει σχεδὸν τὰ πάντα, ὁ κύριος Φὸν Ρίνγκεν ἄρχισε νὰ συνηθίζει αὐτὴ τὴ ζωὴ μέσα στὴν ἄμαξα. Ἦταν πεπεισμένος πὼς κάποτε θὰ δινόταν κάποια λύση καί, ἐπειδὴ δὲν ἔβλεπε καμία δυνατότητα νὰ ἐπιχειρήσει κάτι ποὺ θὰ ἐπιτάχυνε αὐτὴ τὴ λύση, τὸ πῆρε ἀπόφαση νὰ κάνει ὑπομονή, ἀφοῦ δὲν ἦταν διόλου στὴ φτιαξιά του ν' ἀφήνεται σὲ ἀνώφελες σκέψεις ἢ στὰ ἀποκυήματα τῆς φαντασίας του.

Οἱ ἄντρες ποὺ τὸν συνόδευαν ἀντικαταστάθηκαν πολλὲς φορὲς ἀπὸ ἄλλους, ποὺ ὅμως δὲν ὑστεροῦσαν ἀπὸ τοὺς προκατόχους τους ὡς πρὸς τὴ σιωπὴ καὶ τὴν ἐπαγρύπνηση. Ἡ κλειστὴ ἄμαξα ἔγινε κλειστὸ ἔλκηθρο, καὶ πιὰ ταξίδευαν σὲ ἀχανεῖς χιονισμένες πεδιάδες κι ἔκαναν συχνότερα στάση ἀπ' ὅσο τὸ καλοκαίρι.

Καὶ ναὶ μὲν ἀρχικὰ μποροῦσε ὁ κύριος Φὸν Ρίνγκεν νὰ διαβλέπει τὴν κατεύθυνση τοῦ ταξιδιοῦ τους ἀπὸ τὴ θέση τοῦ ἡλίου καὶ τῶν ἀστερισμῶν, σιγὰ σιγὰ ὅμως παραιτήθηκε ἀπ' αὐτὴ τὴν προσπάθεια, ἀφοῦ εἶχε παρατηρήσει πὼς ἐνῶ στὴν ἀρχὴ εἶχαν κατευθυνθεῖ ἀνατολικά, ἀργότερα εἶχαν πάρει ἐκ περιτροπῆς ὅλες τὶς δυνατὲς κατευθύνσεις.

Τὰ χιόνια ἔλιωσαν, τὰ ποτάμια φούσκωσαν, οἱ ἀνοιξιὰτικες μπόρες μαίνονταν στὴν ἀπέραντη πεδιάδα, κι ὅταν οἱ δρόμοι καταντοῦσαν τελείως ἀδιάβατοι, περνοῦσαν τὸν καιρὸ τους σὲ κάνα ἀπόμακρο καπηλειό. Ὑστερα τὸ ἔλκηθρο ἀντικαταστάθηκε πάλι ἀπὸ μιὰν ἄμαξα, καὶ ξανάρχισε ἡ ἀτέρμονη περιπλάνηση. Τ' ἀποδημητικὰ πουλιὰ ἐπέστρεψαν, ὁ ἥλιος ἔλαμψε, ἦρθε τὸ καλοκαίρι, ἦρθε τὸ φθινόπωρο, ὁ χειμῶνας, ἡ ἀνοιξὴ καὶ ξανά τὸ καλοκαίρι. Ὁ κύριος Φὸν Ρίνγκεν εἶχε ὡστόσο ἀπὸ μακροῦ χάσει κάθε ἐλπίδα ὅτι τὸ ταξίδι του θὰ ἴφτανε ποτὲ στὸ τέρμα του κι ὅτι θὰ μποροῦσε νὰ ἐπανακτήσει τὴν ἐλευθερία του. Δύο ὀλόκληρα χρόνια ταξίδευε σὲ κλειστὸ ὄχημα, δύο χρόνια ξαπόσταινε σὲ ξένες ἐστίες, δύο χρόνια δὲν τοῦ ἀπηύθυνε κανεὶς μιὰ λέξη κι ἐκεῖνος δὲν ἀντάλλαξε λέξη μὲ κανέναν. Τὸ ἀπλοῖκό μυαλό του εἶχε προσαρμοστῆ στὴν πορεία τῶν γεγονότων, εἶχε ὑποταχθεῖ μὲ ἀπάθεια καὶ θεωροῦσε ἴσως πὼς ἦταν θέλημα Θεοῦ καὶ τὸ ριζικὸ του νὰ πρέπει νὰ ταξιδεύει.

Ἔτσι εἶχαν τὰ πράγματα ὅταν μιὰ νύχτα τοῦ συνέβη νὰ ξυπνήσει τὴ στιγμή ποὺ ἡ ἄμαξα σταματοῦσε. Σιγὴ τάφου ἀπλώθηκε ὀλόγυρα, καὶ κανένας δὲν ἦρθε, ὅπως τὸ συνήθιζαν, νὰ τοῦ ξεκλειδώσει τὴν πόρτα καὶ νὰ τὸν ἀφήσει νὰ βγεῖ ἔξω. Ὁ κύριος Φὸν Ρίνγκεν περίμενε ὑπομονετικά, ὥρα μὲ τὴν ὥρα, ἀλλὰ τίποτα δὲν ἔφτασε ὡς τ' αὐτιά του. Τότε ἔπιασε τὸ πόμολο τῆς πόρτας τῆς ἄμαξας· ἦταν ξεκλειδωτὴ καὶ ἀνοίξε. Ὁ κύριος Φὸν Ρίνγκεν κατέβηκε ἀπὸ τὴν ἄμαξα κι ἀντίκρισε, μὲς στὸν πρωινὸ ἥλιο, τὸ πάρκο καὶ τὸ ἀρχοντικὸ τοῦ Ἄλντενσχοφ. Τινάχτηκε, σὰν νὰ ἔθελε ν' ἀποδιώξει ἓνα ὄνειρο, πέρασε τὴν παλάμη του μπρὸς ἀπὸ τὰ μάτια του, ὅμως ἡ εἰκόνα παρέμενε. Κοίταξε τριγύρω του· ἡ ἄμαξα ἔστεκε παρατημένη, καὶ εἶχαν ἐξαφανιστεῖ καὶ τὰ ἄλογα καὶ οἱ συνοδοὶ του.

Σὰν νὰ συνῆλθε τότε· καὶ προχώρησε ἀργὰ πρὸς τὸ πατρικὸ σπίτι, διασχίζοντας τὸ πάρκο ὅπου ἔπαιζε συχνὰ ὅταν ἦταν παιδί. Μπῆκε στὴν τραπεζαρία τὴν ὥρα ποὺ οἱ γονεῖς του καὶ ἡ ἀδελφὴ του ἔπαιρναν τὸ πρωινὸ τους καὶ στάθηκε στὴν πόρτα σωμαίνοντας. Στὴν ἀρχὴ τὸν κοίταξαν ξαφνιασμένοι, ἀφοῦ δὲν τὸν ἀναγνώρισαν ἔτσι ὅπως ἦταν μὲ τὰ ἄσχημα, χοντροφτιαγμένα ρούχα του καὶ τὰ μακριά, μπλεγμένα, ἀπεριποίητα μαλλιά καὶ

γένια του ὕστερα ἢ μητέρα του φώναξε: «Χάινριχ» κι ὄρμησε πάνω του καὶ τὸν ἔσφιξε κλαίγοντας στὴν ἀγκυαλιά της. Καὶ οἱ τρεῖς τους τὸν φιλοῦσαν καὶ τὸν ἀγκάλιαζαν, ἔκλαιγαν, γελοῦσαν καὶ τὸν ρωτοῦσαν ὅλοι μαζί συγχρόνως. Ἐκεῖνος ὅμως παρέμενε συνισταλμένος καὶ ἀπών, σχεδὸν σὰν κάποιος ποῦ ξένοι τὸν ἔχουν πάρει κατὰ λάθος γιὰ δикόν τους καὶ τὸν περιβάλλουν μὲ τὴν ἐμπιστοσύνη τους, χωρὶς αὐτὸς νὰ μπορεῖ οὔτε νὰ ἐννοήσει τί συμβαίνει οὔτε νὰ ἐξηγήσει ἔτσι γρήγορα τὴν παρεξήγηση.

Μέρα μὲ τὴ μέρα κατάφερε ὡστόσο νὰ ξαναβρεῖ τὸν ἑαυτό του μὲς στὸν περίγυρο τῶν δικῶν του καί, μολονότι δὲν μιλοῦσε καὶ πολὺ, ἐντούτοις ἄφησε νὰ διαφανεῖ λίγη χαρὰ πάνω του. Οἱ δικοὶ του τὸν περιποιοῦντουσαν καὶ τὸν ἐνδυναμῶναν ὅσο γινόταν καλύτερα, κι ἔπειτα ἀπὸ μερικὲς βδομάδες ἐπέστρεψε στὶς ἀλλοτινὲς ἀσχολίες του σὰν νὰ μὴν τοῦ εἶχαν τόσα καὶ τόσα συμβεῖ. Μόνο ποῦ παρέμενε λιγομίλητος καὶ σοβαρὸς· μὲ τὸ ζόρι ἐμφανιζόταν στοὺς γείτονες ποῦ, ἔχοντας πληροφορηθεῖ τὴν ἐπιστροφή του, ἔρχονταν κατὰ ὁμάδες νὰ τοὺς ἐπισκεφθοῦν, καὶ εἶχε μονίμως ζωγραφισμένη στὸ πρόσωπό του μιὰ ἔκφραση ἀποξένωσης καὶ ἀπουσίας.

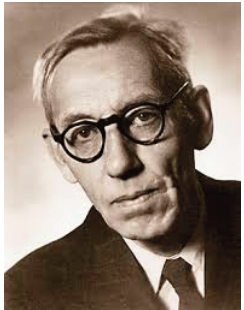
Ὁ πατέρας του, ποῦ χρόνια πρὶν εἶχε κάνει σπουδὲς κι ἦταν ἔμπειρος σὲ ὅλες τὶς τέχνες τοῦ γραπτοῦ λόγου, συνέταξε μιὰ μακροσκελὴ ἀγωγή καὶ τὴν ἀπέστειλε, ἐπικυρωμένη μὲ τὴ σφραγίδα του καὶ τὴν ἐπιβεβαίωση τοῦ γιοῦ του, μέσω τῆς τάξης τῶν ἱπποτῶν, στὴ δουικὴ κυβέρνηση.

Μιὰ νύχτα, λίγο καιρὸ μετὰ τὴν ἐπιστροφή τοῦ κυρίου Φὸν Ρίνγκεν, ὁ ἀναδεκτὸς του, ὁ μικρὸς σταβλίτης Ἴντρικ, τινάχτηκε μὲς στὸν ὕπνο του κι ἀντιλήφθηκε μιὰ μορφὴ μὲς στὸ στάβλο. Ἀναγνωρίζοντας τὸν νεαρὸ ἀφέντη του ποῦ κρατοῦσε ἕνα φανάρι, πετάχτηκε πάνω καὶ τὸν ρώτησε τί ὄριζε. Ἐκεῖνος τοῦ ἔγνεψε ἀποφασιστικὰ σιωπώντας, ἔβγαλε μόνος του δύο ἄλογα ἔξω ἀπ' τὸ στάβλο, κι ἐνῶ ὁ μικρὸς ξανάπεφτε στὸν ὕπνο, τὰ ἔξευξε στὴ μεγάλη κλειστὴ ἄμαξα καὶ χάθηκε ἀργὰ μὲς στὴ νύχτα. Κι ὅσο κι ἂν τὸν ἀναζήτησαν τὴν ἐπόμενη μέρα ἀλλὰ καὶ τὸν ἐπόμενο καιρὸ, κανεὶς δὲν τὸν ξανάδε ποτὲ πιά.

Στὸ ἀναμεταξὺ ἡ ἀγωγή εἶχε φτάσει στὴ δουικὴ αὐλὴ, καθυστέρησε ὀρισμένο χρονικὸ διάστημα σὲ διάφορες γραμματεῖες καὶ κατόπιν προωθήθηκε πρὸς τὴ ρωσικὴ κυβέρνηση ὅπου ἀρχικὰ τὴν ἀνέμενε ἡ ἴδια τύχη.

Ἐπειτα ξανάφτασε στὸ Ἄλντενσχοφ, μέσω τῆς δουικῆς αὐλῆς καὶ τῆς τάξης τῶν ἱπποτῶν τῆς Κουρλάνδης, μαζί μὲ ἕνα συνοδευτικὸ ἔγγραφο, τὸ ὁποῖο γνωστοποιοῦσε ὅτι θὰ ἐνεργοῦσαν μὲ τὴν ἔσχατη αὐστηρότητα ἐφόσον ὁ ἐνάγων θὰ ἦταν σὲ θέση νὰ κατονομάσει τοὺς ὑπαίτιους τῆς ἀπαγωγῆς τοῦ γιοῦ του.

Ὅταν ὅμως αὐτὴ ἡ ἀπόφαση ἔφτασε στὸ Ἄλντενσχοφ, ὁ κύριος Φὸν Ρίνγκεν εἶχε ἤδη πρὸ πολλοῦ ἐξαφανιστεῖ.

Ὁ πολυβραβευμένος διηγηματογράφος, ποιητὴς καὶ μεταφραστὴς Βέρνερ Μπέργκενγκροῦεν (Werner Bergengruen) γεννήθηκε στὶς 16 Σεπτεμβρίου 1892 στὴ Ρίγα τῆς Λεττονίας καὶ πέθανε στὶς 4 Σεπτεμβρίου 1964 στὸ Μπάντεν-Μπάντεν τῆς Βάδης-Βυρτεμβέργης. Ἦταν γιὸς γιαιοτροῦ βαλτικῆς καταγωγῆς μὲ σουηδικὲς ρίζες. Σπούδασε μέχρι τὸ 1914 γερμανικὴ φιλολογία, νομικὰ, ἱστορία καὶ θεολογία στὸ Μάρμπουργκ, τὸ Μόναχο καὶ τὸ Βερολίνο. Στὸν Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο συμμετεῖχε στὴν ἀπελευθέρωση τῆς Ρίγας ἀπὸ τὸν γερμανικὸ στρατό. Ἐζήσε διαδοχικὰ στὸ Βερολίνο, τὸ Μόναχο, τὸ Τυρόλο καὶ τὴ Ζυρίχη μέχρι ποῦ ἐγκαταστάθηκε ὀριστικὰ, τὸ 1958, στὸ Μπάντεν-Μπάντεν. Ἐγράψε κυρίως δεκάδες διηγήματα καὶ νουβέλες, μερικὰ μυθιστορήματα καὶ μετέφρασε ἔργα τοῦ Τολστόι, τοῦ Ντοστογιέφσκι καὶ τοῦ Τουρκένιεφ. (Σ.τ.Μ.)